

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/220/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200535
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200535.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci žalobcu mal. G. D., nar. XY, bytom G., zastúpeného matkou G. D., nar. XY, bytom G., právne zastúpeného ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, Žilina, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/BEZ/2015/9971 zo dňa 18. marca 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/73/2015-32 zo dňa 30. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/73/2015-32 zo dňa 30. septembra 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č. k. 21S/73/2015-32 zo dňa 30.09.2015 zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/BEZ/2015/9971 zo dňa 18.03.2015 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. pre nedostatok zdôvodnenia, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 355,73 eur. Poukázal na to, že základným cieľom konania o kompenzácii je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, za jej aktívnej účasti, pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti a minimalizácii sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami, ako aj zmiernenie jej nepriaznivej sociálnej situácie. Sledujúc takto vymedzený cieľ, podľa názoru krajského súdu, mal žalovaný pristúpiť k výkladu ustanovenia § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. spôsobom, ktorý eliminuje možné pochybnosti o jeho formalizme. Žalobca v žalobe poukázal najmä na to, že nebolo zohľadnené potvrdenie vystavené DFNSP Banská Bystrica, podľa ktorého pre zvýšené riziko infekčných komplikácií nie je pre neho vhodné cestovanie prostriedkami verejnej hromadnej dopravy a že vyžaduje individuálnu dopravu motorovým

vozidlom. Krajský súd k tomuto uviedol, že je nesporné, že takéto potvrdenie a takéto námietka bola vznesená v rámci odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu, avšak z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že by sa vôbec zaoberal týmto tvrdením, resp. námietkou žalobcu, pričom žalovaný v odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že v danom prípade ide o fakultatívnu dávku, kde podkladom pre rozhodnutie je komplexný posudok. Krajský súd súhlasil s názorom, že podkladom pre rozhodnutie o priznaní, nepriznaní kompenzačných dávok je komplexný posudok. Podmienky odkázanosti na individuálnu prepravu sa posudzujú v kontexte ustanovenia § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z., ktoré nie je možné vykladať len čisto formálne. V lekárskom posudku druhostupňového správneho orgánu č. ZA/2015/10080-3 zo dňa 11.03.2015 je síce uvedené hematologické vyšetrenie od MUDr. R. z 08.01.2015, avšak k tomuto potvrdeniu nie je v lekárskom posudku, resp. v komplexnom posudku nič bližšie uvedené a nie je vyhodnotený. Z tohto potvrdenia pritom vyplýva, že dieťa je od augusta 2013 liečené v DFNSP Banská Bystrica so závažným hematologickým ochorením, od apríla 2014 je na udržiavacej chemoterapii (liečba už prebieha prevažne ambulantným spôsobom), kontroly v hematologickej ambulancii DFNSP Banská Bystrica sú raz za 14 dní, dieťa má súčasne závažný imunodeficitný stav, pre zvýšené riziko infekčných komplikácií nie je vhodné cestovanie prostriedkami hromadnej dopravy, vyžaduje sa individuálna doprava motorovým vozidlom. Krajský súd preto považoval za potrebné zo strany žalovaného správneho orgánu zdôvodniť, prečo uvedené potvrdenie nie je možné brať do úvahy (v kontexte s § 14 ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z.z.). Poukázal pritom na to, že vzhľadom na vek dieťaťa a závažnosť ochorenia (aj keď je konštatovaná remisia ochorenia), aj z hľadiska budúcnosti a z hľadiska predchádzania vzniku komplikácií, je potrebné zdôvodniť závery tiež v spojitosti s potvrdením MUDr. Y. R., ktorá je špecialistka v odbore hematológie a transfúziológie.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na lekárske posudky druhostupňového správneho orgánu zo dňa 11.03.2015, v ktorom posudková lekárka uviedla, že žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ale nie je v zmysle § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí (je schopný v sprievode dospeléj osoby premiestiť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastúpiť do vozidla a vystúpiť z neho, udržať sa v ňom počas jazdy i zvládnuť iné situácie vo vozidle hromadnej dopravy, nespĺňa preto kritéria odkázanosti na individuálnu prepravu). Žalovaný tiež uviedol, že nepovažuje za opodstatnené vstupovať zo strany súdu do lekárskeho posudku, každý záver posudkového lekára je podložený lekárskejšími diagnostickými nálezmi. Rozsudok krajského súdu považoval za nezákonný, pretože dôvody zrušenia priamo súvisia s odborným posúdením odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a krajský súd nemá v zmysle § 248 písm. b/ O.s.p. právo preskúmať rozhodnutia, ktorých vydanie výlučne závisí od posúdenia zdravotného stavu. Uviedol, že v odôvodnení rozsudku súd zasahuje do záverov lekárskej posudkovej činnosti, pričom nemá znalosti o vzájomných súvislostiach medzi jednotlivými ochoreniami a odkázanosťou na individuálnu prepravu. V posudku zo dňa 11.03.2015 posudková lekárka zohľadnila aj lekárske potvrdenie zo dňa 08.01.2015 a nepovažovala za potrebné sa k nemu vyjadrovať, nakoľko ide o subjektívne názory odbornej lekárky, ktorá nie je kompetentná posudzovať odkázanosti na účely zákona č. 447/2008 Z.z. Imunodeficientny stav je riešený farmakologickou intervenciou, nejedná sa o sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia. K odvolaniu priložil uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/111/2015-30 zo dňa 27.07.2015, ktorým bolo zastavené konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odňatí parkovacieho preukazu žalobcovi. Podľa jeho názoru bolo preto o odkázanosti na individuálnu prepravu právoplatne rozhodnuté a posudkovým lekárom zhodnotená odkázanosť na individuálnu prepravu nemôže byť pri každej žiadosti o kompenzáciu zhodnotená rozdielne. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, sa stotožnil s preskúmaným rozsudkom krajského súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Na zdôraznenie správnosti jeho dôvodov doplnia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

Podľa § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Z komplexného posudku vydaného žalovaným dňa 11.03.2015 vyplýva, že žalobca má od augusta 2013 diagnostikovanú akútnu lymfoblastovú leukémiu, od apríla 2014 je na udržiavacej liečbe - chemoterapii (tabletová forma), polieková hepatopatia, sekundárny imunodeficitný stav. Žalovaný tiež v posudku uviedol, že dieťa je schopné samostatnej chôdze, nemá diagnostikované závažné obmedzenia v oblasti mobility ani orientácie, nemá úplnú ani praktickú slepotu oboch očí, mobilita je zachovaná, postoj a chôdza samostatná, vhodný sprievod inej fyzickej osoby.

Žalobca v konaní predložil potvrdenie hematologičky o tom, že pre zvýšené riziko infekčných komplikácií nie je pre neho vhodné cestovanie prostriedkami hromadnej dopravy a vyžaduje individuálnu dopravu motorovým vozidlom. Vzhľadom na to, že žalobca v konaní produkoval takýto dôkaz, bolo povinnosťou žalovaného a jeho posudkovej lekárky sa aj s týmto potvrdením vo svojom posudku vysporiadať. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením prvostupňového súdu, že rozhodnutie žalovaného ako správneho orgánu nie je v tomto smere odôvodnené. Neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že posudková lekárka vzala uvedené potvrdenie do úvahy. Posudková lekárka sa vo svojom posudku o uvedenom potvrdení vôbec nezmenila. Namietané potvrdenie je potrebné vyhodnotiť čo do jeho vplyvu na odkázanosť na individuálnu prepravu v intenciách príslušných zákonných ustanovení a zvládnutie, vzhľadom na imunodeficientný stav, inej situácie v hromadnej doprave. Bez takého vyhodnotenia nemožno dospieť k záveru, že správna úvaha vychádza z úplne zisteného skutkového stavu a má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Súd v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je oprávnený nahrádzať, resp. dopĺňať dôvody preskúmaného rozhodnutia.

Nemožno súhlasiť so žalovaným, že krajský súd napadnutým rozhodnutím zasahuje do lekárskeho

posudkov. Úlohou súdu (a v správnom konaní úlohou rozhodujúceho správneho orgánu) je okrem iného vyhodnotiť úplnosť a presvedčivosť lekárskeho posudku, a keďže súčasťou lekárskeho posudku, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného, neboli všetky zásadné lekárske potvrdenia, nemožno ho za úplný a presvedčivý považovať.

K odvolacej námietke žalovaného, že uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/111/2015-30 zo dňa 27.07.2015 bolo zastavené konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odňatí parkovacieho preukazu žalobcovi, a teda že vo veci posúdenia odkázanosti na individuálnu prepravu bolo už právoplatne rozhodnuté, pričom bola zhodnotená aj odkázanosť na individuálnu prepravu, ktorá nemôže byť pri každej žiadosti o kompenzáciu zhodnotená rozdielne, odvolací súd uvádza, že spomenuté konanie bolo zastavené z dôvodu oneskoreného podania žaloby, bez meritórneho preskúmania veci, čo nespôsobuje prekážku rei iudicate (prekážku rozhodnutej veci).

Z vyššie uvedených dôvodov považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu za súladný so zákonom, a preto ho podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd nepriznal, nakoľko žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.